

KORT & GODT OM: H-SERING

De fleste småbørn har udtalevanskeligheder i større eller mindre grad. Dette skyldes at det tager tid for barnet at opbygge et lydinventar og lære hvordan de forskellige lyde skal produceres. Mange børn vokser fra udtalevanskelighederne, mens andre børn har brug for konkret træning i lydene. Der findes forskellige former for udtalevanskeligheder. Nedenfor kan du læse om den udtalevanskelighed som kaldes for "h-sering".

Hvad er h-sering?

H-sering er når barnet erstatter lyde med /h/. Oftest vil barnet erstatte /r/ med /h/, fx rutsjebane = hudsjebane, regn = hegn, ris = his. Dette ses ofte ved de børn som har svært ved at udtale /r/-lyden, da både /r/ og /h/ er "halslyde" og dermed produceres næsten samme sted.

Barnet vil ligeledes kunne have svært ved konsonantklynger med /r/, fx brød = hød, krans = hans.

Nogle børn erstatter også andre lyde med /h/, fx pige = hie, lege = heje.

Hvad kan jeg gøre?

Hvis dit barn erstatter /r/ med /h/ kategoriseres dette som en typisk udtalefejl frem til barnet er 2,5 år. Hvis barnet fortsat laver h-sering herefter bør man tage kontakt til den lokale PPR-logopæd som kan tilbyde konkret vejledning.

Hvis dit barn erstatter andre lyde med /h/ kategoriseres dette som et atypisk mønster, og udtalevanskeligheden vil dermed ikke falde på plads af sig selv. Man bør derfor tage kontakt til den lokale PPR-logopæd for vejledning.

3 hurtige tips til udtaletræning

1. Øg barnets lydlige opmærksomhed på den lyd der driller, ved at lægge ekstra tryk på lyden - når du taler, og når du læser højt fra bøger, fx "se, det **re**gner", "lækre **ro**siner!"

2. Forsøg ikke at rette på barnet, men gentag i stedet ordet med korrekt udtale, så barnet hører det.

3. Leg med lyden. I kan fx gå på lydskattejagt hvor I skal finde ord der starter med /r/. I kan også se hvor mange ord med /r/ I kan finde på inden for 1 min.

Driller r-lyden? Prøv dette:

Leg at I er farlige løver som brøler højt - rrrrrr! Leg på stuegulvet og rundt i huset. Når den rigtige lyd kommer frem så sæt forskellige vokaler på, fx rrrraa, rrrruu.

En højtlysningsbog til udtaletræning af /r/. Køb den her eller lån den på biblioteket.

H-sering høres ofte ved:

r+vokal
r-klynger: br, pr, tr, dr, kr, gr, fr